

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ: Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor private
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
2.1. Sursa proiectului de act normativ Inițiativa Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale
2.2 .Descrierea situației actuale Pe data de 25 ianuarie 2022, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (O.C.D.E.) a deschis discuțiile de aderare cu șase state candidate, printre care se numără și România. Aderarea României la instrumentele juridice ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică intitulate Codul de liberalizare a mișcărilor de capital și Codul de liberalizare a operațiunilor curente invizibile (Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.) este un obiectiv strategic al politicii externe române, inclus în actualul program de guvernare, astfel că toate instituțiile implicate trebuie să ia măsuri și să comunice periodic stadiul de îndeplinire a criteriilor de aderare la aceste coduri. Contribuția României privind aderarea a fost evaluată de către Grupul de lucru pentru pensii private la reuniunea din 11 iunie 2024. Grupul de lucru privind pensiile private a evaluat dorința și capacitatea României de a pune în aplicare instrumentele juridice care țin de competența Grupului de lucru privind pensiile private, precum și politicile și practicile sale în comparație cu cele mai bune politici și practici ale O.C.D.E. în domeniul pensiilor private, astfel cum sunt stabilite în Foaia de parcurs pentru aderare. Grupul de lucru privind pensiile private și-a exprimat aprecierea pentru calitatea prezentării României și pentru disponibilitatea delegației de a răspunde la întrebările adresate de Grupul de lucru privind pensiile private. Acesta a apreciat, de asemenea, cooperarea cu Secretariatul și informațiile furnizate Secretariatului în pregătirea reuniunii și a raportului de examinare. Grupul de lucru privind pensiile private a salutat următoarele caracteristici pozitive ale poziției României în domeniul pensiilor private: • Sistem de pensii organizat în jurul mai multor piloni pentru a diversifica riscurile în finanțarea pensionării; • Norme clare privind acordarea, refuzul, modificarea sau retragerea autorizațiilor pentru societățile de administrare a fondurilor de pensii, administratorii fondurilor de pensii și fondurile de pensii; • Cadru de guvernare solid; • Autoritatea de Supraveghere competentă și angajamentul de a continua tranziția către supravegherea bazată pe riscuri;

- Mecanism de corelare a plafonării comisioanelor cu performanța fondurilor de pensii obligatorii.

Grupul de lucru a identificat, de asemenea, și aspecte care trebuie îmbunătățite, printre care și:

- necesitatea de a lua în considerare un benchmark extern la care să fie raportate ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii private vederea reducerii comportamentului asemănător de investire a activelor de către administratori;
- luarea în considerare a unor reguli de investire a activelor mai puțin restrictive pentru fondurile de pensii facultative având în vedere faptul că sunt fonduri de pensii cu aderare voluntară și eliminarea limitei comune de investiții pentru obligațiunile corporative și acțiuni, așa cum se face în cazul fondurilor de pensii ocupaționale;
- luarea în considerare a posibilității ca fondurile de pensii private să investească în acțiuni și obligațiuni corporative tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate din statele O.C.D.E. și să se stabilească aceleași limite de investiții pentru obligațiunile guvernamentale și municipale emise de țările UE și SEE;
- oferirea posibilității participanților de a alege fondul de pensii în funcție de profilul de risc și luarea în considerare a implementării unor strategii de investiții life-cycle;
- sporirea transparenței în ceea ce privește calculul provizioanelor tehnice efectuat de către Autoritatea de Supraveghere Financiară și să se asigure că discrepanțele dintre calculele efectuate de societățile de pensii sau de către administratorii fondurilor de pensii sunt explicate în mod corespunzător, conform raportului Accession Review of Romania: private pensions.

Scrisoarea președintelui reuniunii de evaluare a României de către Comitetul O.C.D.E. pentru Investiții (INV), Michael K. Tracton, informează asupra rezultatelor evaluării din 8 noiembrie 2024 privind climatul investițional durabil. Reuniunea a vizat evaluarea gradului de aliniere a României la Recomandarea O.C.D.E. privind calitatea investițiilor străine directe (ISD), în baza raportului pregătit de SecOCDE. În cadrul aceleiași reuniuni, România a prezentat și progresele realizate în îndeplinirea recomandărilor prioritare adresate de INV în urma evaluării susținute de autoritățile române în noiembrie 2023.

Din punct de vedere al calendarului de aderare, având în vedere stadiul actual de punere în aplicare a recomandărilor prioritare la scrisoarea INV din ianuarie 2024, precum și cerințele incluse în noua scrisoare, este necesară realizarea unor progrese de substanță în semestrul I 2025, pentru a putea finaliza evaluarea în Comitetul INV pe parcursul anului 2025.

2.3. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de Ordonanță de urgență implementează recomandările O.C.D.E. referitoare la posibilitatea entităților autorizate într-un stat aderent la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E de a administra un fond de pensii facultative și/sau ocupaționale, precum și de a depozita activele fondurilor pensii facultative și/sau ocupaționale, fără a mai fi necesară autorizarea/avizarea prealabilă a A.S.F.

De asemenea, având în vedere aspecte identificate în aplicarea prevederilor Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 411/2004*), proiectul de Ordonanță de urgență cuprinde și modificări ale acestui act normativ.

Astfel, conform recomandărilor O.C.D.E., „*pentru schemele de pensii facultative și ocupaționale, înființarea de sucursale de către furnizorii/societățile de administrare a fondurilor de pensii nerezidente, în baza unui mecanism similar libertății de stabilire din tratatele UE, este privită de ASF ca o modalitate de a extinde beneficiile liberalizării la toți aderenții la Coduri*”. În acest sens, Legea nr. 204/2006 și Legea nr. 1/2020 sunt modificate prin extinderea sferei societăților de administrare a fondurilor de pensii cu societăți de administrare a fondurilor de pensii din jurisdicțiile aderenților la Coduri.

Similar, conform recomandărilor O.C.D.E., pentru schemele de pensii private facultative și schemele de pensii ocupaționale, modificările care ar trebui implementate în cadrul legal primar (Legea nr. 204/2006 și Legea nr. 1/2020) se referă la faptul că: *„serviciile depozitarilor din toate jurisdicțiile aderente la Coduri vor putea fi oferite fondurilor de pensii facultative și ocupaționale cu condiția ca acești depozitari să fi înființat o sucursală în România sub supravegherea Băncii Naționale a României”*. În acest sens, Legea nr. 204/2006 și Legea nr. 1/2020 vor fi modificate prin includerea depozitarilor care sunt stabiliți în jurisdicțiile aderentelor la Coduri, înființează o sucursală în România și sunt autorizați de Banca Națională a României.

Prezentul proiect de act normativ definește Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. ca fiind instrumente juridice ale O.C.D.E. care stabilesc reguli și principii privind liberalizarea tranzacțiilor curente invizibile și a mișcărilor de capital între statele aderente la aceste coduri.

În vederea implementării recomandărilor O.C.D.E. referitoare la *„luarea în considerare a punerii în aplicare a unei strategii de investiții de tip life-cycle ca opțiune implicită”*, a fost definită noțiunea de alocare dinamică - reprezintă alocarea activelor unui fond de pensii facultative în funcție de vârsta participantului;”

În conformitate cu recomandările O.C.D.E., *„definiția instrumentelor financiare trebuie modificată în sensul includerii în sfera instrumentelor financiare în care fondurile de pensii pot investi și a acelor instrumente care sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și supravegheată din jurisdicțiile aderentelor la coduri. Această permisiune va fi, de asemenea, transpusă în limitele de investiții care se aplică fiecăruia dintre instrumentele financiare în care fondurile de pensii sunt autorizate să investească”*.

Pentru întărirea capacității de supraveghere a A.S.F. și pentru a se asigura o fundamentare suplimentară și calculată independent a valorii provizionului tehnic, a fost introdusă o prevedere potrivit căreia A.S.F. poate contracta o societate cu expertiză recunoscută în domeniu pentru verificarea valorii provizionului tehnic, calculată și raportată de către administratori, aceste modificări fiind aduse pentru a asigura o protecție suplimentară activelor fondurilor de pensii private, în beneficiul participanților la aceste fonduri.

Modificările și completările aduse Legii nr. 411/2004 prin ordonanța de urgență se referă la:

- introducerea unor definiții noi a unor termeni care urmează a fi folosiți pe parcursul legii în forma modificată;
- definirea O.C.D.E. și a codurilor de liberalizare ale O.C.D.E.;
- modificarea prevederilor referitoare la investiții, cu crearea posibilității de investire în active emise/tranzacționate în state aderente la codurile de liberalizare și flexibilizarea limitelor de investiții, conform recomandărilor;
- completarea prevederilor legislative cu posibilitatea ca A.S.F. să contracteze o societate cu expertiză recunoscută în domeniu pentru verificarea valorii provizionului tehnic, calculată și raportată de către administratori, atât pentru a răspunde recomandărilor O.C.D.E., cât și cu scopul de a întări capacitatea de supraveghere a A.S.F. și de a asigura o fundamentare suplimentară și calculată independent a valorii provizionului tehnic, în beneficiul participanților;

Modificările și completările aduse Legii nr. 204/2006 prin Ordonanța de urgență se referă la:

- definirea O.C.D.E. și a codurilor de liberalizare ale O.C.D.E.;
- completarea definiției depozitarului activelor fondurilor de pensii private pentru a cuprinde și instituțiile bancare din state aderente la codurile de liberalizare ale O.C.D.E. autorizate pentru activitatea de depozitare;
- completarea definiției instrumentelor financiare pentru a cuprinde instrumente admise la tranzacționare pe piețe reglementare din state aderente la codurile de liberalizare ale O.C.D.E.;
- completarea definiției statului membru pentru a cuprinde și statele aderente la codurile de liberalizare ale O.C.D.E.;

- completarea definiției statului gazdă pentru a cuprinde și statele aderente la codurile de liberalizare ale O.C.D.E.;
- introducerea unei prevederi referitoare la corecția/regularizarea operațiunilor/plăților eronate;
- abrogarea prevederilor referitoare la o obligativitatea încheierii de către administrator a unei asigurări de răspundere civilă profesională pentru răspunderea care decurge din neglijență profesională care este corespunzătoare riscurilor acoperite, datorită dificultății întâmpinate de către aceștia în identificarea unui produs de asigurări care să întrunească condițiile necesare, precum și în vederea consolidării independenței administratorilor în luarea deciziilor referitoare la modul în care își organizează și desfășoară activitatea;
- completarea prevederilor privind externalizarea de către administrator a unor activități cu posibilitatea de a stabili condiții suplimentare prin reglementări secundare;
- restructurarea capitolului privind operațiunile transfrontaliere de stabilire a administratorilor pentru adaptarea la mecanismele actuale de funcționare a operațiunilor transfrontaliere;
- clarificări privind modul de modificare a prospectului schemei de pensii private;
- adaptarea și suplimentarea prevederilor actelor normative, acolo unde este cazul cu posibilitatea desfășurării activităților specifice fondurilor de pensii și în state aderente la codurile de liberalizare O.C.D.E.;
- actualizarea prevederilor Legii nr. 204/2006 referitoare la deductibilitate, conform Codului Fiscal;
- modificarea articolului dedicat investițiilor cu crearea posibilității de investire în active emise/tranzacționate în state aderente la codurile de liberalizare și flexibilizarea limitelor de investiții, conform recomandărilor;
- modificarea condițiilor privind dobândirea pensiei private, prin eliminarea condiției de existență a cel puțin 90 de contribuții, în vederea unei mai bune funcționări și a eficientizării sistemului de pensii facultative prin creșterea numărului de participanți;
- completarea prevederilor legislative cu posibilitatea ca A.S.F. să contracteze o societate cu expertiză recunoscută în domeniu pentru verificarea valorii provizionului tehnic, calculată și raportată de către administratori, atât pentru a răspunde recomandărilor O.C.D.E., cât și cu scopul de a întări capacitatea de supraveghere a A.S.F. și de a asigura o fundamentare suplimentară și calculată independent a valorii provizionului tehnic, în beneficiul participanților;
- introducerea unor prevederi potrivit cărora la solicitarea administratorului, cu avizul A.S.F., un fond de pensii facultative autorizat poate avea o structură de portofoliu cu alocare dinamică.”

Modificările și completările aduse Legii nr. 1/2020 prin proiectul de Ordonanță de urgență se referă la:

- definirea O.C.D.E. și a codurilor de liberalizare ale O.C.D.E.;
- completarea prevederilor legislative cu posibilitatea ca A.S.F. să contracteze o societate cu expertiză recunoscută în domeniu pentru verificarea valorii provizionului tehnic, calculată și raportată de către administratori, atât pentru a răspunde recomandărilor O.C.D.E., cât și cu scopul de a întări capacitatea de supraveghere a A.S.F. și de a asigura o fundamentare suplimentară și calculată independent a valorii provizionului tehnic, în beneficiul participanților;
- introducerea unei prevederi referitoare la corecția sau regularizarea operațiunilor/plăților eronate;
- completarea prevederilor privind externalizarea de către administrator a unor activități cu posibilitatea de a stabili condiții suplimentare prin reglementări secundare;
- abrogarea prevederii privind retragerea autorizării unui fond de pensii ocupaționale când rata de rentabilitate a unui fond este mai mică decât rata de rentabilitate minimă pentru 6 trimestre consecutive, ca urmare a implementării recomandărilor formulate de OCDE referitoare la încurajarea diversificării strategiilor de investire ale administratorilor fondurilor de pensii private;
- introducerea unor prevederi legale potrivit cărora la solicitarea administratorului, cu avizul A.S.F., un fond de pensii ocupaționale autorizat poate avea o structură de portofoliu cu alocare dinamică.

- completarea prevederilor referitoare la depozitarul activelor fondurilor de pensii ocupaționale pentru a cuprinde și instituțiile bancare din state aderente la codurile de liberalizare ale O.C.D.E. autorizate pentru activitatea de depozitare.

Modificările și completările aduse cadrului legal prin prezenta Ordonanța de urgență în vederea implementării recomandărilor OCDE nu contravin legislației Uniunii Europene.

2.4. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2. Impactul social:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului :

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații: -

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit <i>b) bugete locale:</i> (i) impozit pe profit						

c) <i>bugetul asigurărilor sociale de stat</i> :						
(i) contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) <i>buget de stat, din acesta:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) <i>bugete locale:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) <i>bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) <i>buget de stat</i> b) <i>bugete locale</i>						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: <i>În vederea implementării noilor dispoziții, A.S.F. poate emite/modifica legislația secundară.</i>						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE						

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate: <i>Recomandările O.C.D.E.</i>
5.6. Alte informații: Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Prezentul proiect face parte din categoria actelor normative exceptate de la aplicarea procedurii de consultare conform art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Aderarea României la codurile de liberalizare ale O.C.D.E. este un obiectiv strategic al politicii externe române, inclus în actualul program de guvernare, astfel încât toate instituțiile implicate trebuie să ia măsuri și să comunice periodic stadiul de îndeplinire a criteriilor de aderare la aceste coduri. Urgența adoptării prezentului proiect are în vedere calendarul de aderare, și stadiul actual de punere în aplicare a recomandărilor prioritare referitoare la realizarea unor progrese de substanță în semestrul I 2025, pentru a putea finaliza evaluarea în Comitetul INV pe parcursul anului 2025.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative : Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliul Economic și Social.
6.6. Alte informații: Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. . Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.

Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale începând cu data de 04.03.2025.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Autoritatea de Supraveghere Financiară va putea emite reglementări referitoare la toate aspectele prevăzute în proiectul de act normativ.

8.2. Alte informații.

Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor private, pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

Ministrul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale

Simona BUCURA - OPRESCU

AVIZAT:

Viceprim-ministru,

**Viceprim-ministru,
Ministrul Finanțelor**

Marian NEACȘU

TÁNCZOS Barna

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară

Alexandru PETRESCU

**Guvernatorul
Băncii Naționale a României**

Mugur Constantin ISĂRESCU

**Ministrul Afacerilor Externe
Emilian-Horațiu HUREZEANU**

**Ministrul Justiției
Radu MARINESCU**